

Dz.U.58.29.125

KONWENCJA (NR 87)
DOTYCZĄCA WOLNOŚCI ZWIĄZKOWEJ I OCHRONY PRAW ZWIĄZKOWYCH,
przyjęta w San Francisco dnia 9 lipca 1948 r.
(Dz. U. z dnia 28 maja 1958 r.)

**KONWENCJA (Nr 87)
dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych**

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,
Zwołana do San Francisco przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i
zebrana tam 17 czerwca 1948 r. na swej trzydziestej pierwszej sesji;
Postanowiwszy przyjąć w formie konwencji różne wnioski dotyczące wolności związkowej
i ochrony praw związkowych, która to sprawa stanowi siódmy punkt porządku obrad
sesji;
Biorąc pod uwagę, że wstęp do Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy wymienia
"uznanie zasady wolności związkowej" jako jeden ze środków mogących polepszyć
położenie pracowników, i zapewnić pokój;
Biorąc pod uwagę, że Deklaracja Filadelfijska stwierdziła ponownie, że "wolność
wypowiadania się i stowarzyszeń jest niezbędnym warunkiem utrzymania postępu";
Biorąc pod uwagę, że Międzynarodowa Organizacja Pracy przyjęła na swej trzydziestej
sesji jednomyślnie zasady, które powinny być podstawą regulacji międzynarodowej;
Biorąc pod uwagę, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych na swej drugiej
sesji potwierdziło te zasady i wezwało Międzynarodową Organizację Pracy do
kontynuowania wysiłków w celu umożliwienia przyjęcia jednej lub więcej konwencji
międzynarodowych;
przyjmuje dziesiątego lipca tysiąc dziewięćset czterdziestego ósmego roku poniższą
konwencję pod nazwą Konwencji o wolności związkowej i ochronie praw związkowych,
1948 r.

**CZĘŚĆ I.
WOLNOŚĆ ZWIĄZKOWA**

Artykuł 1

Każdy Członek Międzynarodowej Organizacji Pracy, dla którego jest w mocy niniejsza
konwencja, zobowiązuje się stosować następujące postanowienia.

Artykuł 2

Pracownicy i pracodawcy, bez jakiegokolwiek rozróżnienia, mają prawo, bez uzyskania
uprzedniego zezwolenia, tworzyć organizacje według swego uznania, jak też
przystępować do tych organizacji, z jedynym zastrzeżeniem stosowania się do ich
statutów.

Artykuł 3

1. Organizacje pracowników i pracodawców mają prawo opracowywania swych statutów i
regulaminów wewnętrznych, swobodnego wybierania swych przedstawicieli, powoływania
swego zarządu, działalności oraz układania swego programu działania.
2. Władze publiczne powinny powstrzymać się od wszelkiej interwencji, która by
ograniczała to prawo lub przeszkadzała w jego wykonywaniu zgodnie z prawem.

Artykuł 4

Organizacje pracowników i pracodawców nie mogą być rozwiązywane lub zawieszane w
drodze administracyjnej.

Artykuł 5

Organizacje pracowników i pracodawców mają prawo do tworzenia federacji i konfederacji, jak też przystępowania do nich, a każda organizacja, federacja i konfederacja ma prawo przystępowania do międzynarodowych organizacji pracowników i pracodawców.

Artykuł 6

Postanowienia artykułów 2, 3 i 4 stosują się do federacji i konfederacji organizacji pracowników i pracodawców.
orzeczenia sądów

Artykuł 7

Uzyskanie osobowości prawnej przez organizacje pracowników i pracodawców oraz ich federacje i konfederacje nie może być uzależnione od warunków takich, które by ograniczały stosowanie postanowień artykułów 2, 3 i 4.

Artykuł 8

1. W wykonywaniu uprawnień, które przyznaje im niniejsza konwencja, pracownicy, pracodawcy i ich odnośne organizacje powinni, podobnie jak inne osoby lub zorganizowane zbiorowości, przestrzegać obowiązujących w kraju przepisów prawnych.
2. Ustawodawstwo krajowe nie powinno naruszać gwarancji przewidzianych w niniejszej konwencji ani być tak stosowane, aby naruszało te gwarancje.

Artykuł 9

1. Ustawodawstwo krajowe określi, w jakiej mierze gwarancje przewidziane w niniejszej konwencji będą miały zastosowanie do sił zbrojnych i policji.
2. Zgodnie z zasadą, wyrażoną w art. 19 § 8 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, ratyfikacja niniejszej konwencji przez któregokolwiek Członka nie będzie uważana za naruszenie jakiegokolwiek istniejącego prawa, orzeczenia, zwyczaju lub układu, które przyznają członkom sił zbrojnych i policji gwarancje przewidziane w niniejszej konwencji.

Artykuł 10

W niniejszej konwencji określenie "organizacja" oznacza każdą organizację pracowników lub pracodawców, mającą na celu popieranie i ochronę interesów pracowników lub pracodawców.

CZĘŚĆ II. OCHRONA PRAW ZWIĄZKOWYCH

Artykuł 11

Każdy Członek Międzynarodowej Organizacji Pracy, dla którego konwencja niniejsza jest w mocy, zobowiązuje się zastosować wszelkie konieczne i właściwe środki w celu zapewnienia pracownikom i pracodawcom swobodnego wykonywania praw związkowych.
orzeczenia sądów

CZĘŚĆ III. POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 12

1. Jeżeli chodzi o obszary wskazane w art. 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy w brzmieniu zmienionym przez Akt poprawki Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, 1946 z wyłączeniem jednak obszarów, o których mowa w paragrafach 4 i 5 wspomnianego artykułu tak zmienionego, że każdy Członek Organizacji, który ratyfikuje niniejszą konwencję, powinien przesłać Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy równocześnie z ratyfikacją albo w możliwie najkrótszym czasie po ratyfikacji oświadczenie wskazujące:

- a) obszary, na których zobowiązuje się stosować postanowienia konwencji bez zmian;
  - b) obszary, na których zobowiązuje się stosować postanowienia konwencji ze zmianami i na czym te zmiany polegają;
  - c) obszary, na których konwencja nie może być zastosowana, a w tych przypadkach powody, dla których nie może być zastosowana;
  - d) obszary, co do których zastrzega sobie decyzję.
2. Zobowiązania wskazane pod punktami a) i b) paragrafu pierwszego niniejszego artykułu będą uważane za część składową ratyfikacji i będą miały identyczne z nią skutki.
3. Każdy Członek będzie mógł zrzec się, w drodze nowego oświadczenia, całości lub części zastrzeżeń zawartych w jego poprzednim oświadczeniu, złożonym zgodnie z punktami b), c) i d) paragrafu 1 artykułu niniejszego.
4. Każdy Członek będzie mógł w czasie, kiedy w myśl postanowień art. 16 konwencji niniejsza może być wypowiedziana, przesłać Dyrektorowi Generalnemu nowe oświadczenie, zmieniające pod każdym innym względem brzmienie jakiegokolwiek poprzedniego oświadczenia i przedstawiające sytuację na określonych obszarach.

Artykuł 13

1. Jeżeli sprawy objęte niniejszą konwencją należą do własnego zakresu działania władz obszaru nie metropolitalnego, Członek odpowiedzialny za stosunki międzynarodowe tego obszaru, w porozumieniu z jego rządem, będzie mógł przesłać Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy oświadczenie przyjmujące, w imieniu tego obszaru, zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji.
2. Oświadczenie przyjmujące zobowiązania niniejszej konwencji może być przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy:
  - a) przez dwóch lub więcej Członków Organizacji dla obszaru poddanego ich wspólnej władzy;
  - b) przez wszelką władzę międzynarodową odpowiedzialną za administrację danego obszaru na mocy postanowień Karty Narodów Zjednoczonych albo na mocy każdego innego obowiązującego postanowienia, w odniesieniu do tego obszaru.
3. Oświadczenie przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy stosownie do postanowień poprzednich paragrafów niniejszego artykułu powinno wskazywać, czy postanowienia konwencji będą stosowane na danym obszarze ze zmianami lub bez zmian; gdy oświadczenie stwierdza, że postanowienia konwencji stosuje się z zastrzeżeniem zmian, powinno wskazać, na czym te zmiany polegają.
4. Zainteresowany Członek, Członkowie albo władza międzynarodowa będą mogli, w drodze późniejszego oświadczenia, zrzec się całkowicie lub częściowo prawa powoływania się na zmianę wskazaną w jakimś poprzednim oświadczeniu.
5. Zainteresowany Członek, Członkowie albo władza międzynarodowa będą mogli, w czasie kiedy konwencja może być wypowiedziana stosownie do postanowień art. 16, przesłać Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy nowe oświadczenie, zmieniające pod każdym innym względem brzmienie jakiegokolwiek poprzedniego oświadczenia, przedstawiające sytuację w przedmiocie stosowania niniejszej konwencji.

CZĘŚĆ IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 14

Formalne akty ratyfikacji niniejszej konwencji zostaną przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy do zarejestrowania.

Artykuł 15

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których akty ratyfikacji zostały zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego.
2. Wejdzie ona w życie w dwanaście miesięcy po zarejestrowaniu przez Dyrektora Generalnego aktów ratyfikacji dwóch Członków.

3. Następnie niniejsza konwencja wejdzie w życie dla każdego Członka w dwanaście miesięcy od daty zarejestrowania jego aktu ratyfikacji.

Artykuł 16

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięciu lat od daty pierwotnego jej wejścia w życie aktem przesłanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przezeń zarejestrowanym. Takie wypowiedzenie nabierze mocy dopiero po upływie roku od jego zarejestrowania.
2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, a który w okresie jednego roku po upływie dziesięcioletniego okresu wymienionego w poprzednim paragrafie nie skorzysta z prawa wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym artykule, będzie związany na nowy okres dziesięcioletni, po czym będzie mógł wypowiedzieć niniejszą konwencję po upływie każdego okresu dziesięcioletniego w warunkach przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 17

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zakomunikuje wszystkim Członkom Międzynarodowej Organizacji Pracy fakt zarejestrowania wszystkich aktów ratyfikacji, deklaracji i wypowiedzeń, przesłanych mu przez Członków Organizacji.
2. Zawiadamiając Członków Organizacji o rejestracji drugiego przesłanego mu aktu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę, w której niniejsza konwencja wejdzie w życie.

Artykuł 18

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy poda do wiadomości Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, zgodnie z art. 102 Karty Narodów Zjednoczonych, dokładne informacje w sprawie wszystkich ratyfikacji, wszystkich oświadczeń i wszystkich aktów wypowiedzenia, zarejestrowanych przez niego zgodnie z postanowieniami artykułów poprzednich.

Artykuł 19

Po upływie każdego okresu dziesięcioletniego, począwszy od wejścia w życie niniejszej konwencji, Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy powinna przedłożyć Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej konwencji i postanowi, czy należy wnieść na porządek obrad Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej rewizji konwencji.

Artykuł 20

1. W razie gdyby Konferencja przyjęła nową konwencję, wprowadzającą całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji, i o ile nowa konwencja nie postanowi inaczej:
  - a) ratyfikacja przez Członka nowej zrewidowanej konwencji pociągnie za sobą z samego prawa niezwłoczne wypowiedzenie niniejszej konwencji, mimo postanowień art. 16, pod warunkiem, że nowa zrewidowana konwencja weszła w życie;
  - b) począwszy od daty wejścia w życie nowej zrewidowanej konwencji, niniejsza konwencja przestałaby być otwarta do ratyfikacji przez Członków.
2. Konwencja niniejsza pozostałaby w każdym razie w mocy w swej dotychczasowej formie i treści dla Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji zrewidowanej.

Artykuł 21

Teksty francuski i angielski niniejszej konwencji mają jednakową moc obowiązywania.